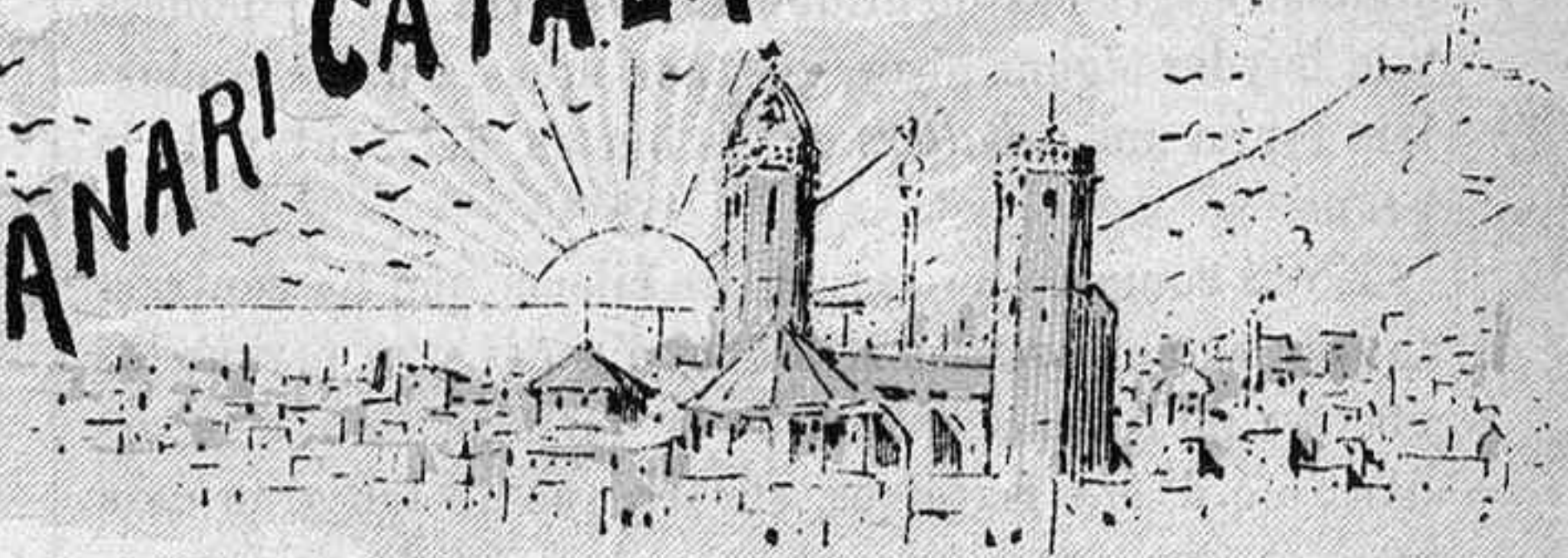

LA TOMAZA

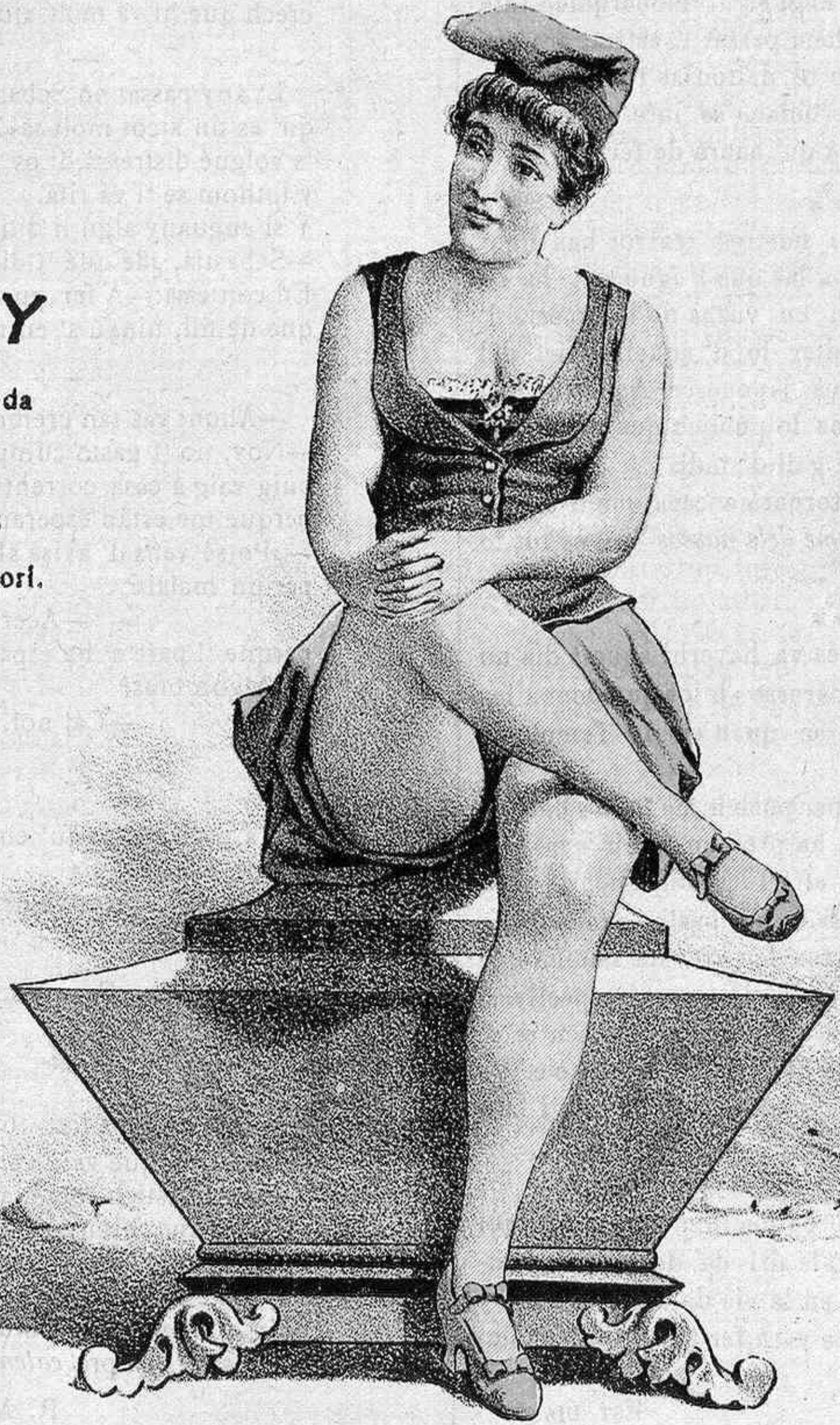
SETMANARI CATALÀ

10 centims lo número

BON ANY

Gosin molt felissa anyada
 com la desitjo per mi;
 tingan diners a desdi,
 y si danys han de vení,
 fassin lo que faig jo aquí;
 esperarlos bó y sentada
 que també 'ns hem de morí.

CRÓNICA DE LA SETMANA

En los vuyt días tran correguts poca cosa s' ha fet, exceptuant la gran matansa de virám per los qu' encara saben lo modo de guanyar algun diner (cosa difícilíssima en los temps que corrém) lo transcriurer alguns telegramas-mentidas de la guerra xino-j ponesa y lo buydar alguns pisos, que, per aquesta última industria tenim uns *caballers* que 's burlan del Sant y de la peana.

En lo congrés ha regnat un silenci que ha contrastat ab las borrascosas sessions últimas y es perque los nostres polítichs á l' hora de la fartana no 's recordan sino d' élls mateixos, encara que no fan gran cosa mes en los actes més trascendentals de la nostra pátria.

L' Abarzuza ja s' ha colrat una mica mes la fisonomía y com l' home es animal de cos úm y 'ls espanyols encara mes, ja sembla qu' hagi sigut monárquich tota la seva vida. Ell dirá: ja hem passat l' estret; ara *ancha es Castilla* que qui no té dallonsas tot lo mon es seu... pero la febra Simeroniana es intermitent y lo dia menos pensat 's trovará qu' haurá de fer llit.

**

Las ignocentadas en los nostres teatros han sigut verdaderas ignocentadas en las que l' ignocent ha sigut lo públich; com estém en vistas de la guerra d' Orient, hem volgut parodiar lo d' aquella part del mon; hem fet los xinos y los japonesos. Aquestos han sigut las empresas, los xinos lo públich que va quedar rifat ab la mansuetut d' un gall d' indi.

Per xó l' any que ve hi tornarà encara que li tornin á clavar pels nassos l' *home dels nassos* qu' es tot lo que 's pot dir.

**

En lo Frontón Barcelonés va haverhi aquest día un escándol que sols pot compararse ab los que donan los nostres polítichs de quan en quan en lo Temple de la representació nacional.

Per un *tanto* mal portat, per poch hi ha *tantos* llarchs. Es lo que faltava; no n' hi ha prou en que l' ayre fret d' aquell lloch *de recreyo*, alteri las digestions y produexi enfermetats mortals... no basta que aquella *timba* legal xucli los quartos de pares de familia que tal vegada deixan d' alimentar á las sevas respectivas, faltava qu' alló es convertís en pescateria y centre d' insults pera rodonir las excelencias del espectacle.

Sort qu' are 'n tenim d' s y lo bunyol compartit farà de mes bon empassar.

Lo dia que la legislació espanyola condemni los frontons y las plassas de toros ó á lo menos modifiqui los sistemas estaberts en tals sitis de destrucció, haurém donat un gran pas en la vía de la civilisació y régimen social; las banyas pera fer tinters y las pilotas per l' olla.

EST. DIANT.

EPIGRAMAS

Lo marqués de Bonavista
un ball vá volgué donar,
y á l' hora de comensar
vá trovarse sens pianista.
Hasta l' extrém apurat,
digué al seu criat major:
—Cuita, arreglat Salvador,
y un pianista busca aviat.

Y al cap de una estoneta
regressava en Salvador
portant un bon tocador
de piano de maneta.

—

Un gepích ab to formal
vá preguntá á D. Pasqual:
—¿Que 'm voldrá dir si es servit
si vaig dret per aná á Gracia?
Y éll contestá:—Per desgracia
crech que hi vá molt ajupít.

—

L' any passat en Sebastiá,
qu' es un xicot molt talós,
's volgué disfressá d' os
y tothom se 'l vá rifá.
Y si enguany algú li diu:
—Sebastiá, ¿de qué 't disfressas?
Ell contesta:—A fer punyessas!
que de mí, ningú s' en riu.

—

—Ahont vas tan cremat, Ferrant?
—Noy, no 't gasto compliments
puig vaig á casa corrents
perque me están esperant.
—¿Potsé vens d' avisá al metxe
per un malalt?

—Acertat,
perque 'l pare s' ha espatllat.
—¿Algun bras?

—Cál nol... del fetxe,

—

Fa poch temps qu' en Joan Rodó
li deya á la seva tia
qu' éll per casarse voldría
tenir bona posició.

FRANCESCH COMAS.

—Que no tens fret, tú, Mundeta?
—No. Com que vaig abrigada.
—Pues jo estich tota glassada,
—Com qu' ensenyas la cameta;
fessis com jo, que bullenta
sempre estich; y creu que 'm proba,
puig que anant ab molta roba
logro anar sempre *calenta*.

R. MUNTANÉ.

RESPOSTA

à la pregunta que 'm fá l' amich BERNIS en lo n.º 328 de

La Tomasa

Es pregunta tan estranya
la pregunta que m' has fet,
que 't seré ben franch, *Pepet*:
Si be viatjant per Espanya
ocasions mil he tingut
d' apreciarlas de per tot,
un home casat no pot
(si obrar vol com es degut)
la preferència donar
á altra *Regió*; qu' es aquella
ahont vá naixer sa *costella*.
No obrá aixís, fora saltar
al carinyo que debém
á la dona que tením,
los bons casats, preferím
la *Regió* d' ahont la treyém.
Aixó no vol dir, *Pepet*,
que deixi sense resposta
la teva amable proposta
pero, s' ha de ser discret,
y ho vull serho perque 'm plau
encar que al serho m' exposi
á que algun amich me posi
fet un *crách* ó be un *babau*.
Feta aquesta digressió
qu' he cregut ser qüestió séria,
entro de plé en la maté ia
de donar contestació,
y 'l meu parer; sobre 'l punt
qual desarrollo demanas;
mes no esperis filigranas
ni bellesas de conjunt
en mon treball mal rimat:
Pensa que l' ha escrit un *trompa*
que aburreix la vana pompa
los perfums y vanitat.
Preguntas, amich *Pepet*:
¿De quina *Regió* la dona
m' agrada mes? ¿Fill, perdona!
Pero es un assumpto a, uet
tan difícil de resoldrer
per mí que totas m' agradan;
que si contesto y s' enfadan
las que no m' voldrán absoldre
que las deixi de recó,
lo seu carinyo perdré,
per ellas, mal vist seré
y aixó, *Pepet*, 'm fá pó.
Mes l' amista: que 'ns uneix
m' exigeix contestació
á ta pregunta; y aixó

vaig á lerho are mateix.
Per mes que com ja t' he dit
es perillós lo respondre
y aixó, amich, me fá confondre
y 'm causa molt fort neguit.
Si 'm donch per las *Mallorquinas*
ó las *bellas Castellanas*,
renyeixo ab las *Valencianas*
y las *Navarras* divinas.
Si 'm donch per las *Madrilenyas*;
ja he rebut: á cor se 'm queixan
y com un drap brut me deixan
las *Baturras* y *Estremenyas*.
Si 'm donch per las *Catalanas*
que lo treball dignifican,
ja veurás com m' ho critícan
las indolents *Sevillanas*.
Si á planyivolas *Gallegas*
donch la dreita, 'm trovaré,
que molt mal mirat seré
per las farrenyas *Manxegas*.
Si 'm donch per las *Asturianas*
ó las *Vascas* ja estich fresch!
'm trovaré que meresch
l' odi de las *Castellanas*.
¿Donchs qué fer per contestar
á mesura del teu gust
y no demostrarme injust
ab las donas? Lo callar,
fora impolítich: Ja ho se.
Si parlo, m' exposo molt.
Y si bé una cosa 'm dol
molt mes me dol l' altre, á fé.
En fí. Que per acabar
alla vá; y sortim de penas
jo, opto per *Las Sirenas*
de la Gran *Regió Lo mar*.

Jo ja he sortit del perill
are 'n Barbany que respongui:
y si ab lo parer que 't dongui
no 'n tens prou: *L' Oclime Oïll*,
La Riera. en *Llimoner*,
en *Guasch*, *Riusec* ó *Asmarats*
te 'l darán, y tois plegats,
potsé 't podrém satisfer.

J. ROIG CORDOMÍ.

¡CAGA TIÓ!

— Apa, noys, qu' aquest no 's queixa...
¡Juli!

ELLAS

—¿Que tal, noya?
—Malament; tinch á n' aquell molt
grave d' un cop de pilota del Frontón.
—Ahont lo van tocar?
—A la butxaca.

—Aquest llozo te la mateixa del
concejal aquell qu' enrahona tant.

Corneille

Lo gran poeta trágich francés va naixer en Rouen en 1606, havent fet los seus estudis en un col·legi del seu país natal.

A pesar d'haver comensat la carrera d'advocat, prompte se li va veurer la vocació a la literatura, y ja en 1629 va donar al teatro, *Melite*, comedia representada ab gran aplauso, a la que varen seguir *Clitandra*, *La viuda*, *La galería del palacio*, *La criada*, *La plaza Real* y *la Ilusión Cómica*.

Aquestas obras ofereixen en mitj dels defectes de inexperiencia, rasgos de geni atrevits que delatan a un dels pares de la comedia clásica francesa.

Richelieu, que pretenia ser literato, va inclur a Corneille en lo nombre de poetas als quals pensionava pera que apadassessin los seus partos dramátichs, pero molt prompte lo gran poeta va sacudir lo favor que 'l rebaixava al nivell dels escriptors mercenaris.

Sens ajuda de ningú va seguir consagrant ab independencia la seva vida al estudi de l'art y en 1635 va presentar *Medea*, imitació de Séneca, plena de rasgos genials pero que no era digna encara del futur autor d'una sèrie d'obras clásicas que pot dirse foren las creadoras del Teatro francés.

Accedint als desitjos de un tal Chalon, antich secretari de María de Medici, va estudiar las produccions, dels nostres poetas castellans, y prenent lo patétich assumpto del *Cid* que va trovar en un drama de Guillém de Castro, va produhir la admirable obra qu'encara se representa y ap'audeix en los nostres días. L'èxit de Corneille va ser tan gran com merescut; l'entusiasme del públich va ratllar en deliri. Las crónicas d'aquell temps parlan d'aquell triunfo com cosa may vista; pero no van faltarhi *Pes del Os* envejosos de la seva gloria que varen atacar ab extravaganta violencia al gran poeta, tractantlo de *plagiari*, sens mirar que la obra aplaudida, en la part que éll va posarhi, va ser lo que doná forma y tipo a la tragedia clásica y que será monument etern de la literatura francesa.

Va venjar cumplidament al ilustre escriptor l'admiració de tota la Europa, puig lo *Cid* va ser traduhit en casi totas las llenguas conegudas.

Mes endevant pera demostrar lo gran Corneille a sos detractors que sabia fer obras completament originals, per mes que abans n'hagués donat ja grans probas, va buscar un assumpto que no hagués sigut tractat, y va trobarlo en las llegendas heroicas de Roma primitiva.

Horaci y no *Los Horacis*, representada en 1639, es una producció completament original, si s'exceptua lo relato del combat y alguns rasgos presos de Tito Livio; obra enérgica y sublime que lo públich va acullir ab igual entusiasme que la anterior. A n'aquesta

obra va seguirli *Cinna*, notable per la hermosura del argument, la magestat d'estil y lo elevat dels pensaments.

Va apareixer luego *Poleynete*, modelo acabat de la tragedia cristiana, superior a *Horaci* y *Cinna* en lo que s' refereix a la unitat del plan, d'acció y de caracter.

Ab aquesta última obra va tocar l'autor al apogeo del seu geni y de la seva glori.

Escrigué luego lo gran poeta francés una munió de obras, moltes de las quals varen ser dignas companyeras de las anteriors al mitj d'algún fracás natural ab qui tant y tant produhia.

Després de llarch temps de descans, va tornar a apareixer en 1659 ab sa tragedia *Edipo*, desgraciada imitació d'un dels mes hermosos y patétichs arguments de la tragedia grega, y successivament va donar a la escena *Sertorio*, producció d'hermós caracter; *Sofonisboa*, *Oton*, *Agésilao* y *Atila*, quatre obras dolentas condemnadas per un epigrama de Boileau a perpétuo olvit.

Lo públich que generalment no s'entusiasma del passat, comensava a mirar ab despego al ilustre poeta, que, obligat per la necessitat, prescindia de la gloria y escribia sens descans pera buscar lo pa de cada día.

Pera major desgracia, en lo temps de la decadencia de Corneille, va coincidir la aparició de *Atila* ab la de *Andrómaca*, de Racine, y la comparació va acrecentar lo triunfo d'aquest que va ser també vencedor del vell dramaturh en un certámen poétich, qual assumpto va elegir Enriqueta de Inglaterra, cunyada del rey Lluís XIV. L'obra de Racine va alcansar 30 representacions en tant que la del gran Corneille va morir en la primera.

Per últim va produhir *Pulqueria* y *Surena*, darrers esforços d'un geni en lo seu ocás, que sols trobava assumptos impropis, pensaments alambicats dintre d'una versificació dolenta y difusa.

Encara mes tart va col·laborar ab Molière qui no va desdenyarse de barrejar la seva firma ab la ja decayguda del autor del *Cid* y de tantas otras obras que passarán valiosas a la posteritat de las lletres

PEPET DEL HORT.

MENUDECENCIAS

No miris l'aparador
may de cap argenteria
que ab lo destell dels teus ulls
los brillants calcinarias.

No 'm diguis que jo 't perdoni
ni que 't tinga compassió,
que si 'l primer executo
no tinch per l'altre perdó.

ANTONET DEL CORRAL

À tu, 1895.

Ja t' haurá explicat ton pare
lo que al marxar jo l' hi he dit.
Si has de fer com éll, petit,
ja pots *fume 'l camp* desd' are.

Richs y pobres espanyols,
grants y xichs, tota la Iberia,
tots estém tips de... miseria
y embafats de tants bunyols.

Ja sols de fás ich rihém;
tothom *llora* y ningú *mama*;
tothom se queixa y s' exclama...

¡Fins per vici ja 'ns queixém!
Com que fá tants a iys que dura
l' estat de cosas actual,
la *pega* nostra es un mal
lleig y crónich; no té cura.

Empró, si remey no té
la cosa, com se suposa,
pots tú ferhi alguna cosa
per aná un xiquet més bé.

Ab una mica, una mica
d' interés y profecció
pots salvarnos; ó sino
la cosa, noy, s' embolica.

Si no fás lleys sense embuts
y no tréus certs vots é influencias
y no tibas certas ciencias,
minyó, casi estém perduts.

Si per cás deixas estar
enredos, planxas y errors
dels téus *morts* antecessors,
créume que 't pots ben desar.

Fés per manera, donchs, noy,
de no guiantse pe 'l camí
que 'l teu pare 'ns feu seguí
y 'l teu avi, 'l de Sant Boy.

Es que si no 'ns féssis prova
t' enjegariam á dida
perqué no sigués mentida
alló d' *Any nou, vida nova*.

(PEPET DEL CARRIL.)

CONTEMPLANT UN RETRATO

Si en lo precís moment de contemplarte
poguessis, nena hermosa
en realitat tornarte,
ab quin goig besaría
aquets llabis tan frescos com la rosa
qu' es va badant al despuntar lo día!
¡Mes ay! Com no es possible
tal realisació, plé de tristesa
exclamo ab veu terrible
ferit per ta bellesa:

—No podent tindre, may, may de la vida
l' original, treyeume desseguida
senyor de 'l cel y terra, eixa hermosura
de 'l meu devant; si no; tanta amargura
me causa sa presencia
qu' ella acabarà prest ab ma existencia.

J. TARRÉ Y R

ÍNTIMA

A LA SIMPÁTICA NENA P. F.

CASI sé 'l que respondrás,
si 't preguntan: ¿Qui t' estima?
Pilareta, tú dirás
ab veuheta vergonyida;
un jovenet dependent,
rossench, de mirada viva,
ab un bigotet; y qu' es
simpátich de fesomia.
Reparo sol molt passar,
casi, casi cada día
per lo carrer 'hont jo visch,
y á casa mira que mira.
Eil 'm penso que sera:
perque ahir 'l portal surtía;
lo xanfla girava éll
y 'l passar va dir: «Bon día,»
al que vaig respondrer jo
passihobé; enrogida,
mon cor no sè que sentí;
crech plorava d' alegría!
Pero, nena tú ja sabs
quant 'l vol mon cor ¡estimall!
¡quantas penas ha passat!
y tú sempre insensible
has rebutjat son amor,
Pilareta, bella aymía.

S. BORRUT Y SOLÉ.

PENSAMENT

A ma estimada *Hermína*

MARIPOSA brillant
de mil colors
á qui brindan sa aroma
totas las flors.
Essencia divina
que l' ánima encanta
aucell que 'n la espesura
sas penas canta.
Es ta veu armoniosa
com 'l lament
que entre las verdas fullas
murmura 'l vent.
Tos negres ulls
dolsos y aymants
brillan hermosos
com diamants.
Y es ta hermosura,
miracle de la teva ánim
cándida y pura.

JOAN JORDI

AZAMOT 17

LA TOMASA

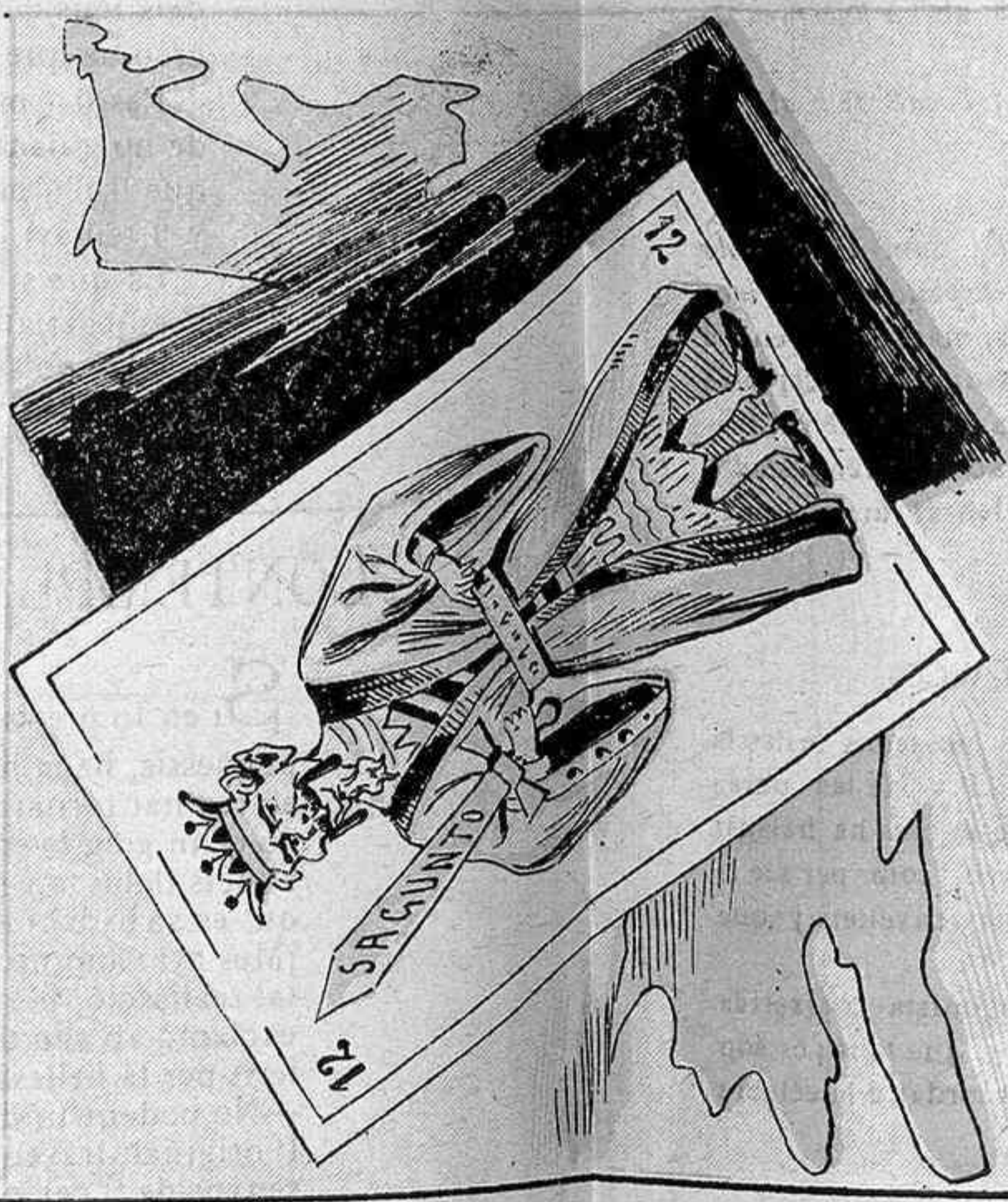
REYS

¡Lo rey de las selvas!

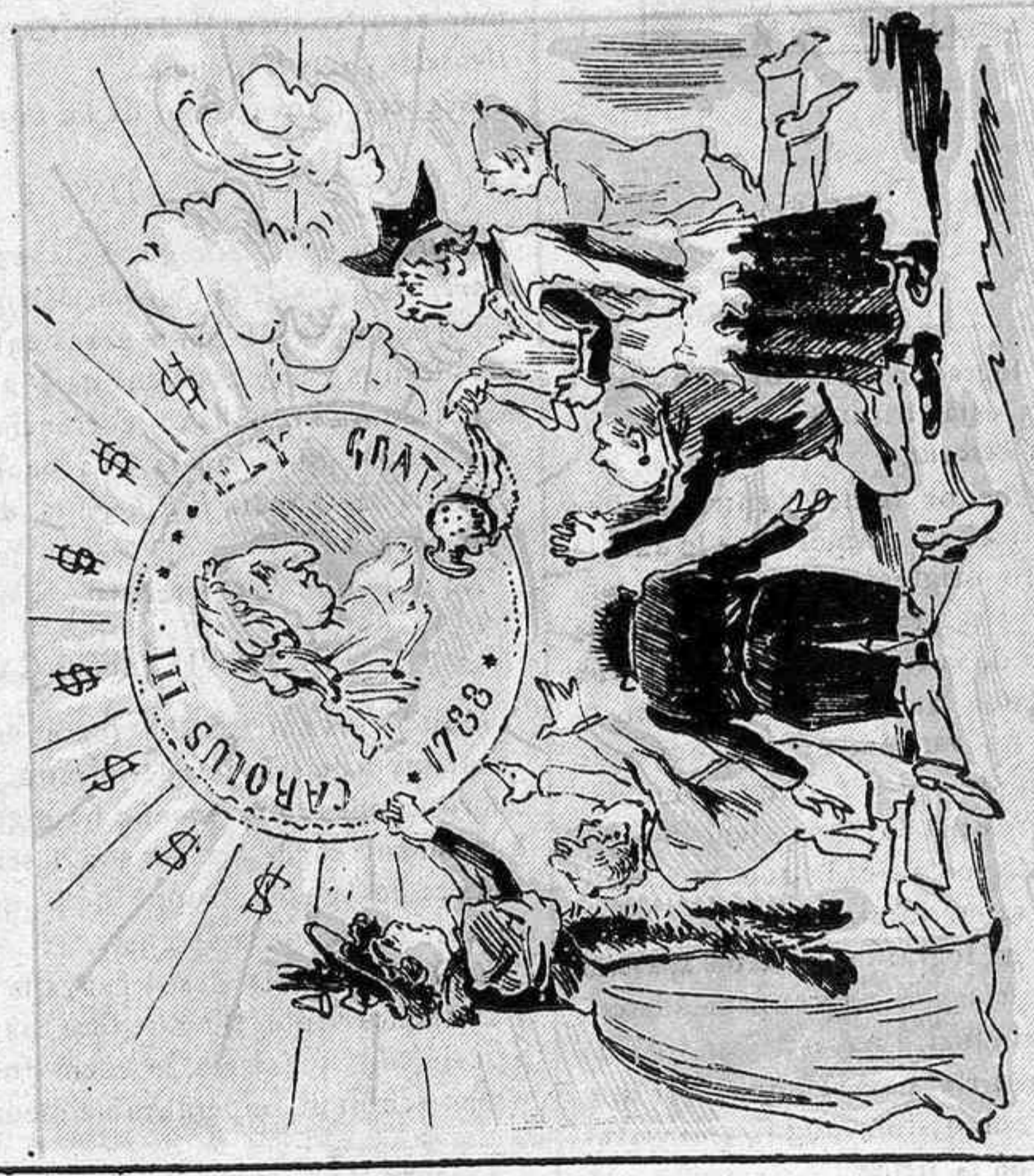
Un ximpe qu' espera serne.

Lo rey d' espasa.

Lo rey de basto.

¡Ecce homol !! Lo rey de la Creació!

AVIS

A quants 'ns preguntan per l' Almanach del Any que comensém, hem de contestar que per tenir que adornar ab élls la botiga, val mes deixarlo correr; mentres tinguém per ministre d' Ultramar al Sr. *Abarzuza* no 's cansin que d' Almanach no 'n farem... pera fer riurer 'ns fan massa la competencia en lo Congrès.

EPISSODI

En temps del rey en Jaume, un soldat (com diríam ara) feu un acte de valor tan notable, que va ser presentat pel seu capdill al rey.

Aquest se 'l mirá de fit á fit y després li va dir:

—Y bé qué vols: jo 't vull premiar. ¿Que té estimas mes? Eixa bossa plena d' or (y n' hi eussenya una) ó que 't fassa franch de servey de guerra?

—Sanyor rey, contestá 'l brau, ni una cosa ni altra?

—Donchs ¿qué vols?

—Ser s' dalit.

—Oh! perço ets massa jove encara—digueli lo rey.

—Si no mes es per aixó, ja me 'n podeu fer desseguida, perque en lo nostre exércit ab prou feynas se arriba á ser vell.

LI EO

Exit sumament no able ha lograt la nova ópera de Massenet, *Manon*, qual argument está basat en la célebre novela del Abat Prevost *Manon Lescaut*.

La obra del célebre compositor francés, entre moltes bellesas musicals, cal distingir en lo primer acte lo *duo* de tiple y tenor; en lo segón, un original *cuarteto*; en lo tercer, que tot ell es una joia musical, una preciosa gavota que totas las nits mereix l' honor de la repetició y un gran *duo*, capás éll sol d' aquilatar la fama de Massenet, si ja no la tingúes acreditada. Dit *duo*, no vacilém en assegurar que no 's desdenyarian de firmarlo los mes reputats compositors. En lo quart acte, sobressurt lo concertant final, y lo quint es digne de la fama de son autor ja que tot ell está compost ab una estructura y sabor admirables.

La execució que en general ha lograt tan notable *partitit* ha sigut casi notable, y en la protagonista confiada á la célebre Darclée, superior á tot elogi. En los tercer y quart actes hi ha que veurerla y sentir-la pera compendrer que actualment la Darclée es casi impossible pugui tenir rival tant en la part dramática com en la lírica.

En aqueixa ópera debutá lo tenor Masin, que si be lográ aplausos en algun cantábil, no es la obra de Massenet la que mes s' adapta á sas condicions vocals.

Molt bé lo Sr. Astillero y l' altre baritoano debutan Sr. Hernández.

Mereix menció apart la *mise en scene* ja que ha sigut digna de la direcció Bernis, que ja sabém que es lo primer empresari que existeix. Trajos, decorat, atrés, ballables, tot ab escrupulosa propietat é inusitat luxu.

En re-úm: creyém que *Manon* será la obra de temporada y que figurara en las successivas en los cartells del gran teatro.

Pera demá s' anuncia l' estreno del ball *Die Supperfee*, quals capritxosos figurins están ja exposats en los pórtichs y cridan altament la atenció per l' or' ginal dels trajos.

NOVETATS

Una magnífica entrada lográ la aplaudida actriu Sra. Ferrer, en la nit de son benefici, logrant molts aplausos en lo desempenyo de la protagonista *Maria Menotti* drama executat en dita nit.

Pera demá s' anuncia la funció d' onore al Sr. Guimerá, posantse en escena sas obras *Maria-Rosa* y *Mestre Oleguer*, ademés del celebrat saynete de Vilanova, *Las bodas de n Cirilo*.

ROMEA

L' ignocentada va portar en aquest teatro una *mole* de públich que va omplir-lo per complet. La funció, com totas las d' aquesta diada, va resultar abigarrada, contentant als uns y descontentant als altres.

Hem tingut lo gust de llegir la nova comedia en tres actes *Ells y Ellas*, de nostre Director, y la conceptuém digna germana de *Tenorios*, obra estrenada ab tan extraordinari éxit l' any passat.

Creym que l' estreno tindrà lloch á mitjans del mes entrant.

Demá divendres tindrà lloch lo benefici del excelent primer actor cómic D. Jaume Capdevila ab *La huérfana de Bruselas* y *Los Hugonotes*.

Segueixen los ensajos de *La Bojeria* y *Tocats de l' ala*.

TIVOLI

Entre col y col, lechuga, ó sia entre *De Sant Pol al Polo* Nort, los *Gelos de la Coloma*, *Marina*, *Tempestad* y *Sobrinos* reportant totas las obras grans entradas, majorment en los dias festius y una bona cullita d' aplausos a los intérpretes sent los mimats de la concurrencia los Srs. Colomé y Casañas, artista que avuy fa son benefici ab *La Tempestad* y un' aria de la ópera *Il Rinégatto* del celebrat mestre espanyo Sr. Giró.

No hi faitará concurrencia.

GRAN VIA (abans CALVO-VICO)

Molt toas entradas ha lograt en lss passadas festas la companyia de sarsuela del mestre Barceló y de las obras representadas *Doña Juanita* ha sigut la que mes ha halagat á la concurrencia tant per son desempenyo, com per ser la música del celebrat Suppé de la que may envelleix y que sempre es escoltada ab gust.

En *Doña Juanita* desempenyá la protagonista la aixerida y simpática tiple D.ª Eliodora Salvado, que tant per son gracejo com picaresca inenció 'ns fa recordar á la célebre Franceschini de imperdurable memoria.

UN CÓMICH REIRAT.

LA GRAN VIDASSA

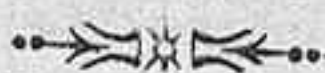
—¿Veus, noy? Ni hem hagut de tornar las claus,
ni avisar conductora y encare hem trovat aquets
dos pollastres y aquest farcell.

—Ja hi torném á ser, payet... Casa franca y grans
jardins, ab vistas per tot arreu.

Janer

SONET

AB un dia festiu lo mes comensa
y com á tal, tots bé lo celebrém,
y felicitacions d' amichs rebém
en prova d' amiatat del qu' aixís pensa.
Pel plá y turóns la neu es tan inmensa
que los arbres tots plens de neu veyém,
y á vora de la llar nos acostém
per buscar lo calor que 'l foch ne llensa.
Tot es trist, perque 'l fret las plantas mata,
volan los aucellets tots arraulits;
colocan al balcó 'ls nins la sabata
boy y esperant los Reys, ben divertits;
al temps que 'l gat per tot busca la gata,
glassat lo vent nos fá bufar los dits.

M. GARDÓ FERREP.

Donas pera tots los gustos

(Poesia dedicada á tots los que desitjan
tenir relacions .. honestas)

AL solter que 's vol casá,
li aconsello, pe 'l seu be,
que m' escolti á mí y sabrá
la dona que li convé.

Si al ball téns molta afició,
créume, no siguis pabana:
tens de buscar l' ocasió
de trobá una americana.

Si ets lliberal avansat
y 't plau la nació francesa,
deixa que digui 'l vehinat
y busca una marsellesa.

¿Vols xicota que al hivern
te canti alguna rondonya
y miri contra 'l govern?
Donchs, busca una mala-guenya.

Si ets drapayre y vols pesar
sens' balansas, la fulana
que 't convé mes per casar,
crech que té de ser, romana.

Si 'l béure molt y molt ví
té fa ballar la massurca
ó bé cantar, créume á mí:
agafa una bona turca.

Si ets amich de fé 'l pinxet,
d' armar xivarri «jarana»
y de jugá 'l ganibet,
busca 't una sevillana.

¿Tens pór d' algun refredat?
Donchs, bé l' experiència ensenya
que anirás ben abrigat
si tens una... madrilenya.

Mes si vols dona formal,
que no tinga may galbana
y siga franca y lleal...
¡té la trias catalana!

FRANCESCH LLENAS.

Secció Regiliosa

SANT DEL DIA:

Santa Cantárida de Das

Pera Diumenge s' anuncia una nova série de funcions sobre 'ls Hereus de confiança en lo concorregut temple de La Punxa.

Lo Pare *Diluvio* ocuparà la cátedra de Sant Permes Baix, donant á coneixer varis versiculs de la Gramática parda original del Bayatu Valentí del Mirall ab notas de Santa Coloma de Farnés.

En la funció del diumenge passat l' orador va estar inspiradíssim cridant la atenció del numerós auditori. L' orga va tocar una pessa sobre motius de la sarsuela *Ara ja 'ls tenim*.

La venda d' almanachs, estacionada.

La nit del dilluns passat, última del any noranta quatre, varen reunir-se amigablement despatxant un téch de primera, molts joves literats catalans ben coneguts de nostres lec ors, entre 'ls que recordém á ne 'n Barbany (*Pepet del Carril*),

l' Escriu (*M. Riusec*), Millá, Roig Cordoní, Asmarats (*Staramsa*), Bernis, Sagrera y Molas, que ab son bou humor feren més agradable y deliciosa la festa.

A l' hora dels brindis, ab entussiastas aclamacions se acordá perpetuar anyalment en lo mateix dia, la despedida del any, batejant aytal aconteixement ab lo títol de «Un any mes!»

Ha sigut agafada á Ceanuri una áliga de grans dimensions quan s' acabava de tragar una gallina sencera.

Ara que la engabihin y li posin un nom, vrg. *Madrid*.

A Buenos Aires va tenir lloch un desafío entre D. Lucio Vicente López y lo coronel Sarmiento, quedant aquell mort en lo lloch del combat.

Com aquí.

Los carlistas han acordat tractar en lo Congrés la questió de la consagració del bisbe protestant.

Val mes que s' entretinguin ab aixó que ab trastornar la nació ab guerras civils.

Y s' estalvian pallissas.

Un periódich dona lliçons d' historia á *La Publicidad*.
Ja te feyna tallada.

Lo Manresa del any vuyt va lograr en la funció del diumenge á la tarde, la condecoració del quadro, que tant gust dona á las empresas.

Durant la semana económica transcorreguda, sis vegadas ha lograt dita distinció lo típich colisseu del carrer del Hospital.

Una parella de carrabiners va donar en Algeciras, segons un colega, una pallisa de padre y muy señor mio á dos jornaleros prenentlos per contrabandistas.

Segur que, al notar l' equivocació, se 'ls daría tota classe de satisfaccions.

Y d' unguent de contracás.

Lo Sr. Castelar ha obsequiat ab un banquet al arquebisbe de València.

Que 's fassi frare aviat.

A pesar d' haver anunciat algun periódich que lo gran poeta don Frederich Soler (Pitarra) havia entrat en una franca convalecencia, que no sabem de quin puesto se lian treurer la noticia, dit eximí au' or está gravíssim com may, y es d' esperar un fatal desenllás mo't prompte.

Sentim donar aquesta noticia, pero es la veritat nua.

Deu s' apiadi del nostre distingit amich.

Setmana magre en aconteixements teatrals ha sigut la passada, puig á excepció del estreno de *Manon*, ópera del mestre Massenet, que ja ne doném coneixement, apenas se pot donar compte de rés mes, puig lo clou de la setmana, que eran las funcions d' ignoscents, espectacle que alguns anys enrera era la nota característica del bon humor entre actors y autors, aquest any se pot dir que ha resultat ser una solemne rifada al públich.

La extracció de la Lotería del 31 de Decembre ha acabat d' aixugar las butxacas dels jugadors que van tenir la sort de treurer una friolera en la de Nadal.

Un amich nostre que va treurer 10 duros los ha deixat en un bitllet enter d' aquesta última.

Encara ha perdut alló del hú per cent.

Lo Sr. Castelar ha declarat que mentres 'n Sagasta y 'n Cánovas respectin las fórmulas existentas del progrés no tornarà á la premsa ni á la política.

Sí, que no hi torni encara que aquells se'yors no las respectin.

Que se 'n orni á Roma.

Ha arribat al 60 per 100 lo cambi de las Islas Filipinas ab la Península.

Se diu que los procuradors de las ordres religiosas volen visitar á la reyna pera entregarli una instancia, manifestant en ella que tancarán los colegis, si la situació dita no s' arregla:

Ja veurán com s' arreglará.

Fos una comissió civil la que demanés algo, otro gallo le cantara.

Ni menos se la escucharian.

Telegramas

(Del nostre cable particular)

Sierra Morena (Entre Sant Andreu y Moncada) 2. — 8 matí.—Han sigut assaltats en aquestos llunyans y solitaris sitis, varis carreters per liadres de camiral. Las autoritats de abdós poblacions, bonas, gracias á Deu.

M. drit, 2. — 9 id.—Alló de las murallas está en vias d' arreglo: lo Sr. Collaso en quant arribi á Barcelona tornarà á venir á conferenciar y... viceversa.

Sant Petersburg, 2.—10 id.—Es tanta la neu qu' ha caigut en aquestos días que la deixan cullir á qui vulgui.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrà dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramón Estany

5, Carrer de Sant Ramon, 5-BARCELONA

Litografía Barcelonesa

RAMÓN ESTANY

5. S^a Ramon. 5.

Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES.

PROGRAMAS. MENÚS. etc etc

PRECIOS SIN COMPETENCIA

GOMA CLARA

Zi 'l seu marit 'm torna á pegar, li diré un renèch...

NOTA D'AQUETS DIAS

Secció de Trenca-closcas

LOGOGRIFC NUMERIC

- 2 3 4 5 6 7 8 9 -Carrer de Barcelona.
- 4 5 6 7 8 1 5 9 -Potitich espanyol.
- 4 5 9 9 8 9 5 -Los metjes.
- 7 8 9 9 2 7 -En moltes cases.
- 4 5 3 2 1 -Comunicació marit
- 4 5 1 1 -Carrer de Barcelona
- 6 8 7 -Número.
- 7 8 -Consonant.
- 3 2 6 -Part del cap.
- 4 5 1 6 -Mineral.
- 1 1 8 9 6 -Població catalana.
- 4 5 9 7 8 9 -Empleo.
- 7 2 9 9 2 6 5 -Població catalana.
- 4 5 6 7 8 1 1 2 -Llenguatge espanyol
- 4 2 3 5 6 7 9 2 6 -Pera transport.
- 4 5 9 9 8 7 2 6 -Carrer de Barcelona
- 4 2 3 5 1 1 2 -Tractament baix.
- 5 9 7 8 6 5 -Població catalana.
- 7 8 9 9 2 -Part del globo.
- 1 : 8 7 -Aliment.
- 2 1 1 -Planta.
- 4 5 -Consonant.
- 9 8 7 -Propi pera donas.
- 5 3 4 2 -Part del cos humá
- 1 1 5 3 3 -Materia textil.
- 1 1 2 3 6 5 -Arma antiga.
- 4 5 9 9 8 7 5 -Vehicul antich.
- 7 8 9 8 6 8 7 5 -Nom dona (dimin.)
- 4 5 9 8 7 8 9 2 -Lloch de comunica-
- 1 1 2 3 6 8 7 5 -Eyna de cirujia. (ció
- 4 2 6 7 8 1 1 -Edifici nacional.
- 4 5 9 9 8 9 -Comunicació.
- 1 1 5 7 2 -Objecte de fusta.
- 7 9 8 6 -Número.
- 2 4 5 -Animal.
- 1 2 -Nota musical.
- 6 5 1 -Carrer de Barcelona
- 4 5 3 2 -Mida en desús.
- 6 8 9 9 2 -Eyna de fuster.
- 7 8 4 1 2 6 -En los pianos.
- 4 1 2 9 8 7 5 -Nom dona (dimin.)
- 4 5 7 2 9 5 7 2 -Enfermetat.
- 8 6 7 9 8 1 1 2 6 -En lo firmament.
- 4 5 3 7 8 9 5 6 -Carrer de Barcelona
- 1 1 8 7 9 5 6 -En los escrits.
- 9 5 7 8 9 5 -Parany.
- 7 8 4 1 2 -Nom de dona.
- 4 2 9 5 -Part del cap.
- 3 8 7 -Parentiu.
- 9 8 -Nota musical.
- 1 -Consonant.

PAU MORA.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NUMERO 330

- Xarada. - Con - ce - llers.
- Acentigrato. - Roba - Roba.
- Trenca caps. - Con permiso del marido.
- Rombo. -
S
S i s
S i m o n
S o l
N
- Xarada targeta. - Hos - pi - tal.
- Logogrifo numéric. - Europa
- Geroglifich. - Deure y no pagar no es pas nou.

